

Slovenski Tednik.

Politični in gospodarski list za kmetско ljudstvo.

Izhaja trikrat na mesec.

List velja za celo leto 2 gld. 80 kr., za pol leta
1 gld. 40 kr. — Posamezni list velja 6 soldov.

Uredništvo in opravištvost lista je v „Narodni tiskarni“ v Tavčarjevi hiši „Hotel Europa.“

Domače stvari.

— (Volitev na Notranjskem.) Več pisem smo prejeli, ki poročajo, da sta dva gospoda iz Ljubljane na Notranjsko pisala, da „so se rodoljubi tu zedinili“ za nekega kandidata. To nij res. Ona dva gospoda sta pisala pisma čisto na svojo roko, celo njihovi privrženi niso o tem nič vedeli prej, tem menj pa naša stranka. Volilci naj varujejo svojo samostalnost. Tako mi ne razumevamo „sloge“. Sicer pa naj se bode kolikor mogoče na to gledalo, da se ne razpremo in da ne bomo imeli dvojnih kandidatur. Za to naj se volilci potegnejo. „Zalostna nam majka!“

— (Iz Maribora) se nam piše 22. feb.: (Zbor gledé pospešenja društvenega narodnega življenja.) Včerajnji zbor se je jako dobro izvršil. Ne samo, da je lepo število narodnjakov se zbralo in da so razni stališi zastopani bili, ampak tudi uspeh zbora je tak, da se smemo z njim zadovoljiti. Potrebnost in koristnost večjega društvenega in narodnega delovanja je bila obče in izključivo priznana, in tudi način, po katerem se naj tej potrebnosti zadosti, je od več govornikov bil na tanko popisán. Treba namreč nij družega, nego da se uže obstoječa čitalnica krepko podpre in se z udi pomnoži; potem je samo treba večkratnega shajanja in posvetovanja gledé petja in drugih zabav. Ozirom petja se je brž javilo toliko osob, da je brez dvoma, da se bodo dale veselice zopet snovati, in tudi za predavanja in deklamacije

je v Mariboru dovolj, da! gotovo toliko sposobnih močij, kakor v katerem bodi mestu na Slovenskem. Prav dobro je opomenol eden izmej zbornikov, kako mala je bila mariborska čitalnica pri svojem početku: bilo je samo sedem narodnih mož, ki so prav čutili nje potrebnost, a kako hitro se je povejšalo število, ko so ti sedmeri nastopili z resnim delom in s krepko svojo voljo! Uže v drugem letu nje obstanka se je osnovala takova svečanost, kakovej se je čudilo vse Slovenstvo: Ciril-Metodova. Kdor pa pozna mariborske zadeve, ta mi bode pritrdil, da zdaj primeroma še mnogo več Slovencev in Slovanov biva v tem mestu, kakor pred desetimi leti, in to takih, ki so izobraženi, na vse strani sposobni in v dobrem materijalnem stanju. Tudi je za gotovo pričakovati, kakor je to tudi pričujočnost enega važnega zastopnika konservativne stranke dokazala, da bode tudi od te strani čitalnici dobra podpora prihajala, in to tem več, ker to društvo nij politično in ker*je tudi obče prepričanje nadvladalo, da se Slovenci ne smemo dalje pred svojimi narodnimi protivniki sami slabiti in — smešiti. Geslo mora temveč to biti: v društvenih, zabavnih literarnih in gmotnih rečeh mora ves razpor molčati in vsi složno delati. Le hotéti je treba mariborskim Slovincem, in mogoče bodo v čitalnici najlepše zabave in besede, kakor o najlepšej dobi nje obstanka. Torej vsak z veseljem na delo!

— (Banhasijada.) Propali minister Banhans je potrdil volitev Aleksandra Dreo

in Karla Lukmana za predsednika kranjske trgovinske zbornice, kljubu temu, da smo Slovenci c. kr. d. žavnemu pravdnistvu poslali dokaze in da se mi vedno ponujamo pred porotniki dokazati, da rečena gospoda ono častno mesto zavzemata na podlogi volitev, pri katerih so se godile **sleparije** in **goljufije** in se postava nij spoštovala. Ker sta ona dva gospoda menda vendar poštena, ne bosta si tacih očitanj javno dajati pustila, kaj? Ali je nemškutarska stranka uže tako daleč prišla, da je nij nič **sram**?

— († Umrli) je praški univerzni profesor dr. Kranjec (Krainz), rodом Slovenec.

— (Deželni odbor) je dež. načelnistvo prosil, naj hitro razpiše volitev na Notranjskem na mesto dr. Coste, za to je odložil volitev enega uda na mesto dr. Coste v dež. šolski svet na tako dolgo, da deželni zbor novega deželnega odbornika voli.

— (G. v. Vestenek) je šel na Dunaj, in sicer kakor govore v Ljubljani, z namenom, pri ministrih in pri svojem tastu Konradu moledovat za izprazneno mesto okrajnega glavarja v Lipnici. Osupniti mora vsacega občna opazitev, da dendenes v politični branši uže politično nedorasli in mladoletni ljudje prav impertinentno segajo po službah, za katere nemajo niti zmožnostij, niti dovolj takta. Vesteneku pa prav odkritosrečno želimo, da bi prav kmalu prišel na kako drugo višje mesto, kjer bi lahko še bolje pokazal svoj famozni talent za fabriciranje in pačenje volitev. Potem ga utegne vendar enkrat lastno delo — klofotati.

— (O mariborskem škofu) gosp. „Stepischneggu“ se piše iz Dunaja v „Pol.“: Odgovor, ki ga je baron Lasser dal na interpelacijo dr. Vošnjaka zopet čudno osveti položaj lavantinskega škofa g. dr. Stepischnegga. Lavantinska škofija se je ob svojem času naredila, da bi se opravičenim narodnim zahtevam južnoštajerskih Slovencev ustreglo. Škof Slomšek je svojo nalogo prav dobro razumel in bil Slovenec oče. Njegov naslednik dr. Stepischnegg pa, da si rodом Slovenec, prezira narodnost

svojih dijecenzanov bolj odločno, nego njegovi nemški kolegi. Na mestu, da bi bil prošnji pastoralne konference ustregel, naj se matice pišejo po slovensko in to vladi priporočil, odložil se je za en jezik, to se ve, da za nemški in je tako ministru dal zaželene navidezne uzroke na roko“.

— (C. kr. državno pravdnistvo) naših protestov o zadnjih volilnih sleparijah in goljufijah, s katerimi je nas nemškutarska stranka z vladnimi briči premagala, katerih goljufij je je pa tako malo **sram** kakor volka strah, vendar nij kar pod mizo vrglo, nego — če smo prav podučeni — hoče sodnijam naložiti, da preiskujejo stvar. Naj po deželi oni, ki so bili prevarjeni, pred sodnikom to naravnost osvetijo, če bodo poklicani. Kdo bode c. kr. Derbiča v roko vzel? Tu bi bilo treba res neodvisnih sodnikov, ali — vide Hein, Hein in Wittman na Dunaji.

— (Iz Reke) se nam piše: C. Wist nadinženir pri južni železnici, se je 21. m. m. v Reki v hotelu „Evropa“ obesil, — baje iz tega uzroka, ker se mu izvedenje nekega vodovodnega projekta na št. Peter-reški železnici posrečilo nij.

— (Znorel) je tukaj nenadoma 19. februarja po noči grof Marenzi, c. k. vladni koncipist pri tukajšnjem c. k. okrajnem glavarstvu. Uzroki so baje nesrečno familijsko življenje mladooženjenega a od žene ločenega moža.

— (Nesreča.) Iz Šoštanja se nam piše 21. febr.: Včeraj se je v našem trgu v nekeji hiži skoro velika nesreča pripetila, katera tudi nij čisto izostala. V mali sobici v kateri je stala železna peč, sta navadno ležala kakor tudi ta večer mož in žena z mladim, komaj malo tednov starim detetom. Da bi v tej nepregonljivej zimi peč še bolj grela, zaprl je mož predno se je vlegel, dimnik, da si je v peči še mnogo gorečega oglja bilo. Beli dan uže svojo svetlobo marljivemu svetu daruje, mej tem, ko ta krotka hižica še v tihem miru leži. Navadno sta mož in žena uže rano vstala, a denes je dolgo vse tiho. — To se je starišem, kateri

so v nasprotnem delu pohištva stanovali vendar čudno zdelo, ter gredo, da bi videli uzroke neprestane tihote. — Ko vrata v malo sobico odpró, prikaže se jim strašen prizor: mož in žena ležita v postelji nepremakljiva od strupene ognjeve soparice čisto prevzeta. Hvala brzi pomoči zdravnika, kateremu se je posrečilo obema življenje rešiti. Dete pa je že bilo mrtvo.

— (Iz Istre) se nam poroča, da je živinska kuga, ki je ubozim isterskim kmetom nad 700 glav živine vzela, sedaj ponehala in je zaprtije povsod konec.

— (Zblaznel?) V Tolmačevem je Rotarjev hlapec Tone Blaž vrgel krčmarja K. na tla in je tepel ga in z njegovo glavo ob kamenita tla tolkel. Prišla je neka deklica in pretepu konec storila. Krčmar je vstal in šel domov, doma se je začel po vsem životu tresti, skočil iz hiše in bežal po cesti, njegov pes za njim. Pes je prišel drugi dan nazaj, moža pa nij. Sodijo, da je vsled premekastenja možjan, ko je hlapec z njegovo glavo ob tla bil, revež znorel ali zblaznel. Sodnija je hlapca zaprla. (Kakor se nam pripoveduje, dobili so ga v ljubljanski krčmi in v tukajšnjo bolnišnico deli.)

— (Zgorelo) je — kakor se nam poroča — v sredo 16. m. m. polčetr let staro dekletce iz Zgornjih Prekarjev v fari Moravče. Oče in dva otroka sta bila v izbi, mati je za večerjo kurila zraven peči in potem odšla krave molzt. Starejše dekletce gre iz sobe tako, da oče še vedel nij, stopi k ognjišču in ujame ogenj v obleko. Kar naenkrat je vsa obleka v ognji in opečen otrok je v 24 urah umrl.

— (Surovost.) Jurij Tijačko iz Kuke je šel 14. m. m. na večer iz Ormuža s svojo hčerjo domov. Na potu ga napadejo trije fantini in njega in hčer do smrti pretepó. Sodišče jih ima v rokah.

— (Roparsk umor.) Od sv. Trojice v slovenskih goricah se piše „Gosp.“: Po Slovenskih goricah znana Šoštarška, ki je z žitom in drugim sočivjem barantala, se je s svojim sinom preteklo soboto domov peljala. V Krabonoškem vrhu je zavolj zime iz voza

stopila, misle, nekoliko po pešni poti iti, da bi se v noge ogrela. Pa kaj se zgodi? Sin se pelja naprej — mater pa dolj od Krabonoškega vrha blizu hrama Bratkovičevega hudodelniki napadejo, obropajo in ubijejo. Imela je neki blizu 500 gld. pri sebi.

— (Iz Radovljice) se nam piše: Star pregovor pravi: sv. Matija led razbija, ako ga nij, ga pa naredi. Žalibože, da bode letos imel dosti posla, predno ga prebije. Dne 18. in 19. je snežilo in palo snega za dober črevelj; sneg je bil še suh, kakor moka, vsled tega, ali to vsaj pripomore, da imamo slaba pota. Da so bila letos slabo in pozno pota narejena, ko je prvi sneg pal, uzrokuje tudi mala marljivost cestnega načelnika. Mraza, enacega denanjemu, uže stari ljudje ne pomnijo, kajti imeli smo ga denes v mestu 14 gradov, zunaj mesta celo 19 gradov R.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V *državnem zboru* je bilo 20. m. m. nadaljevanje posvetovanja o opravi nem redn te zbornice. Dr. Razlag je nasvetoval, naj se pristavi, da se vsak govor, ki je govorjen v državnem zboru v tistem jeziku v stenografičen protokol vzame, v katerem je bil predavan, in v katerem se državni zakonik izdaje. Ta predlog so pa Nemci vrgli kakor je navada jim.

V *državnem zboru* je Fux interpeliral pravosodnega ministra ali je res, da je predsednik najvišje sodnije Hein na obravnavaniskega predsednika v pravdi Ofenheimovi, Wittmana pisal pismo, ki nij brez vpliva ostalo na prenehanje pravde, in ali to odobruje. Hein je namreč pisal Wittmanu mej obravnavo, in ga ostro grajal, da daje preveč svobode govora. To je moža hudo prijelo. Tudi Lamezan je bil pograjan, da je Banhansa zagovarjal. — Tu imamo zopet grand-škandal naše ustavoverne stranke. Nazadnje bo vendar to gnjilo poslopje skupaj palo.

Dalmatinski c. kr. deželni načelnik baron Rodić je pisal dalmatinskemu deželnemu odboru, da ima se odslej v vseh uradih v slovanskem hr.atsko-srbskem jeziku uradovati, da imajo oblasti slovanske pečate s slovanskimi napisi napraviti in da imajo biti nadpisi na kancelijah slovanski biti. —

Znano je, da so si nemški ustavoverci ondan vse prizadevali Rodiča odpraviti in vendar zmaguje na ta način. Kdaj bomo Slovenci vsaj toliko dosegli?

Vnanje države.

Ruski minister prometa je predložil črtež nove sibirsk, uralske in doneške železnice v skupni dolžini 8000 vrst, (t. j. 1143 milj.)

Garibaldi se sedaj peča z velikimi narodnogospodarskimi črteži, kateri bi zares Italiji neizmerno koristili, če bi se dali izvesti, on hoče namreč reko Tiberio regulirati, in pa velikansko močvirje pod Rimom osušiti in plodunosno napraviti. Te dni je bil pri najbogatejšem Rimljanu knezu Torlonija, kateri je, da si papeževce, Garibaldiju vso pomoč obljubil. Ultramontanski listi se pa jeze, da je Torlonija starega „revolucionarja“ sprejel.

Iz **Madrida** se brzojavlja, da so poslaniki, avstrijski in ruski izročili kralju Afonzu svoja poverjevalna pisma in mu srečo voščili.

Francoska republika je osnovana! V sejo 25. februarja je narodna skupščina vse postave, ki organizirajo javne oblasti, in ustanavljajo republiko s 436 proti 262 glasovi sprejela. Protestirali so le Royalisti proti republiki.

Angleški sloveči državnik Gladstone je izdal te dni na svetlo knjigo z naslovom „Vatikanizem“. On pravi, da bodo „Vatikanisti“ (on misli tiste katoličane, ki verujejo v papežko nezmotnost) morda nevarni postali državljanskemu redu. Nobeden njegovih protivnikov ni zavrnil njegove trditve, da papež hoče svojo posvetno oblast nazaj dobiti. On hoče mir, a Rim je vojsko začel, in danes vodi boj z več nego s polovico krščanskega sveta. Gladstone pravi, da je njegova dolžnost hrup delati, ker nevarnost ki se od sovražnika bliža je velika. — Sigurno bode tudi ta knjiga po celem svetu veliko zanimala.

Italijanski minister vnanjih stvari je v narodni zbornici obširno izpregovoril o vnanji politiki italijanskega kraljestva. Razmere k vsem oblastim so izvrstne. Ker je poslanec Meeli neko govoro italijanskega poslanca Cordona v Londonu, kot neko drugo vlast žaleč zaznamoval, pravi minister, da uljudno omenjenje francosko-italijanske zveze l. 1859 ne more prijateljskih razmer do Nemčije motiti. — Kar se tiče prihodnje papeževe volitve je tudi italijanska vlada s prijateljskimi vlasti dogovore imela,

ali o tem se ne da dalje govoriti. Prva skrb Italije bode ta, da bode konklave (zbor kardinalov, ki papeža voli) v varnosti in da se javni mir kalil ne bode. Glede peterburgske konference se Italija še nij odločila.

Severo nemški list prinaša te dni pisma lani umrlega slavnega katoliškega duhovnika Avguštin **Theiner**-ja, ki o **papežu** iz Rima piše septembra meseca l. 1870 tako-le: „Pius zahvaljuje svoj globok padec samo brezvestnim jezuitom; ti so ga z „nezmotnostjo“ tako omedlili, da je do zadnjega (tako dolgo, da so Italijani Rim poseli) čudeža z nebes pričakoval, posebno da bo zemlja požrla celo pijemontsko armado.“ Znano je, da je bil Theiner prej tajnik pri papežu Piju, je torej stvari prav dobro poznal.

O **Turčiji** piše Bismarkov, torej Turkom sicer prijazen list tako-le: „Državna uprava in posebno finance so na Turškem popolnem razrušene, zapravljivost sultana Abdul Aziza ne pozna nobenih mej. On ima skoro toliko žen, kakor Salomo, a žalibog ne Salomonove modrosti. Ob bregovih Bospora zida krasne palače in zapravlja neizmerno svote za njih olupšanje. Vsak dan se sultanu 94 jedij postavi na mizo in on zmirem sam je. V hlevu ima 800 konj. Denar se za najvišje obresti na posodo jemlje in da se obresti plačati morejo, delajo se novi dolgovi. Leta 1862 je imela Turčija 110 milijonov gld., dohodkov, sedaj se 180 milj. iz ubozega naroda izsesava, ali to nij nikakor zadosti. Leta 1869 so Turki vzeli 220 milijonov, l. 1871 zopet 57 milijonov, l. 1872 pa 110 milijonov, leta 1873 zopet 100 milijonov gold. in sedaj bi Turčija rada vzela na enkrat 400 milijonov gold. Do krimske vojske je Turčija imela najmenj dolga sedaj ima 1500 milijonov gld., in se hitro bliža državnemu bankerotu. Res so viri države veliki, ali suhi, ker nekultivirani. Ruski car je pa baje rekel: „Turčije ne bo več, kadar jej ne bode nihče več denarja posodil.“

Nepoklicani sodniki.

V državnem zboru je 19. febr. pravosodni minister Glaser odgovoril na interpelacijo šlezjskega Slovana Čienciale, kateri se je pritoževal, da se v Šleziji v sodiščih slovanski deželni jezik zanemarja. Glaser je rekel, da slovanski jezik v Šleziji (po enih krajih češki, po drugih poljski) nij sposoben za uradovanje.

Naši bralci vedo, da se z istim izgovorom radi nemškutarji in Nemci tudi pri nas upirajo našim pravičnim zahtevam, naj se v sodišča in v srednje šole uvede slovenščina.

To je zopet kos tiste nemške ošabnosti, katera vse zameta kar njeno nij, in o vsem svojo sodbo izreka, če prav jej je stvar čisto tuja. Glaser ne zna nobenega slovanskega jezika in vendar si upa v parlamentu soditi o sposobnosti ali nesposobnosti njemu neznanega jezika.

Kdo ga je podučil? Birokratične duše, ki same slovanščine ne znajo, ki so prelene, da bi pustile nemški „šmel“, kakor je bil pod absolutizmom v navadi. Dosedaj nij še nihče, kdor se je slovanske gramatike naučil, sodbe izrekel, da je bogati in gibčni ta jezik nesposoben za katero koli stroko. Le ignoranti in malomarneži, pa nepošteni sovražniki slovanščine morejo to sodbo izrehati. „Ars non habet osorem nisi ignorantem“ je star pregovor, ki smo ga mi uže večkrat citirali in je tu zopet na mestu.

Sicer pa je res, da je ta nepoklicana nemška sodba le izgovor, ki pokriva ponemčevalne namere, katere so ravnilo in praveč vseh dejanj nemške ustavoverne stranke, katera ravnopravnosti Slovanov in jasnim določbam ustavovernih osnovnih postav v pravicah državljanov v obraz bijejo. Teh prej ne bode zmanjkalo, predno po državi ne popiše hladen veter, kateri bode odnesel vse one z vzvišenih stolov, ki pri nas delajo tla za Nemčijo.

Lovska postava.

Nova deželna postava od 20. dec. 1874 dež. zak. št. II. leta 1875, ki določuje čas, v katerem naj se divjina ne pokovčava, je prišla v pravno moč dne 21. febr. in gotovo bomo ustregli želji marsikaterega lovca, ako izpregovorimo par besedij o najvažnejših določbah omenjenega zakona.

Prvi paragraf našteva divjino, ter odmerja čas, v katerem se ova ne sme niti

loviti, niti jeti, niti ubijati; in to sicer kakor sledi:

1. Samci jeleni in damjeki od 1. nov. do 30. jul.
 2. Košute jelenov in damjekov, ter njihova teleta od 1. febr. do 30. sept.
 3. Srnjak od 1. febr. do 31. maja.
 4. Srna, srnec in srnica od 1. jan. do 15. sept.
 5. Divji kozel od 1. febr. do 30. jun.
 6. Divja koza, kozliček in kozica od 1. dec. do 15. avg.
 7. Zajec od 16. jan. do 1. sept.
 8. Divji kraljički od 1. marcija do 1. sept.
 9. Divji petelin od 1. jun. do 31. marca.
 10. Ruševca od 14. jun. do 31. marca.
 11. Divja kokoš in ruševka celo leto.
 12. Fazan od 1. febr. do 31. avg.
 13. Gozdna in snežna jerebica od 1. jun. do 15. avg.
 14. Skalni jereb (kotorna) od 1. febr. do 15. avg.
 15. Jerebica in prepelica od 1. jan. do 15. avg.
 16. Divji golob od 15. apr. do 15. avg.
 17. Kljunač (slaka) od 1. aprila do 15. avg.
 18. Velika divja rasa od 1. marca do 1. julija.
 19. Divje race razen velike divje race, potem divje gosi močvirne in povodne tice od 15. apr. do 1. jul.
- Pri jelenih in košutah, srnah in divjih kozah je mlada divjina: tele ali kozlica do 1. jul. tistega leta po porodu.

Razne stvari.

* (Strašno maščevanje.) V vasi Sevidi Kenil na otoku Samos se je pripetil strašen zločin. Človek, kateremu je bila ugrabljena sestričina — sedel je pokojno v kavarni, ko pride k njemu nek mladenič, ter ga začne žaliti in zmerjati zaradi sestričnega ugrabljenja. Ujec vsled tega da mlademu človeku kapitalno klofuto. Mladenič se ne gane, — toda namenil se je maščevati nad njim. Gre po oba brata svoja, ter ju roti, naj mu pomagata maščevati njemu storjeno sramoto. Hotel je imeti roko, ki

ga je udarila. Brata mu obljubita pomoč. Brzo na to je bil ujec ugrabljenega dekleta napaden od treh bratov. Ti so mu pri ramenih odsekali desno roko. Izvršivši strašno maščevanje, prepustili so svojo žrtev osodi, ter pobegnili. Nesrečnež je vsled ranjenja umrl. — Kaj takega se pri nas vendar ne pripeti!

* (Napad in rop.) Dunajskemu listu „N. fr. Pr.“ se piše iz Galača v Rumuniji: Anglež B., knjigovodja neke tukajšnje angleške firme, nedavno poročen z mlado, izobraženo damo peljal se je 5. t. m. zjutraj za zabavo na izlet v vas Barbosi, kamor ga je spremljala tudi njegova mlada gospa. — Ker mlada zakonska človeka nijsta mogla čakati črez popoldne na večerni vlak, šla sta tedaj nazaj v Galač peš, da si je cela cesta glede varnosti na slabem glasu. Črtit ure daleč od mesta prepalo je ju 12 tolovajev. Proti takovej množici je bilo vsako protivenje zastoj in Anglež je ležal brzo zvezan na tleh. Tolovaji so slekli oba do nazega in odvlekli mlado omedlelo gospo za cesto, ter so jo tam oskrunili. Oskrnavši tako mlado ženo, zabili so jej še klin v telo, ter zbežali. Ko se nesrečnica v hudem mrazu zopet zave, splazi se k svojemu možu ter ga razveže. Blizu mesta ju stražniki potem zapazijo, ogrnejo v plašče, ter odpeljejo domov. Nadejati se je, da se mož ozdravi, mlada gospa se pak nahaja še vedno v brezupnem stanju. Tolovaji so bili rumunski kmetje iz okolice, ter je sedem uže zaprtih.

* (Ugrabljena in odpeljana žena.) V Parizu se govori o prečudnej dogodbi, ki se je prigodila na pustni vtorek. Blizu Marskega polja v ulici Desgenettes št. 15, stanuje neka rodovina, z imenom Peyron in sicer je mož uradnik v nekej tovarni, ki ima mlado in lepo ženo, z dvema otrokoma. Rodovina ne živi baš v srečnih razmerah, a brat tega moža je kompanjon necega agenta „de change“ in zelo premožen. Ta brat je tedaj v dobi pomanjkanja večkrat ponudil tej rodovini svojo podporo, kar je pak mlada žena, ki je predobro sama vedela, za kako drago in posebno ceno bi se delile te podpore, svetovala vedno svojemu možu, ne imenovavši uzroke, da naj odbije to podporo. Pustni vtorek tedaj je njen mož zapustil dom zaradi svojih opravil in žena se je baš mudila z otroci, da bi je spravila spat, ko nekdo v veži zazvoni, ter naenkrat pred njo stoje trije črno maskirani možje. Pustni vtorek nij maskiran človek v

Parizu nič nenavadnega na ulici; reče jim, da se morebiti motijo, ali kljubu temu vderó maskirani možje v sobo. Gospa Peyron je hotela klicati na pomoč, ali rokovičasta roka jej zamaši usta, da ne more kričati, ko sta ona dva poskušala jo odnesti. Nenadoma pak plane nek mož v sobo, to je bil njen soprog, ki jo je hotel osloboditi. — Vrže se na prvega, ki je bil videti, da je napadnik, ko bliskoma oni potegne iz žepa nož, ter tema dvema ukaže ženo odnesti, bojujoč se mej tem z možem. Mož ugrabljene žene je poznal po glasu svojega protivnika, zdelo se mu je, da je — njegov brat. Peyron v borbi, ko sta ona dva moža odnašala mlado ženo njegovo, izvije svojemu protivniku iz rok bodalo, in sam uže ranjen nevarno, porine vendar bodalo svojemu maskiranemu bratu mej rebra, — naposled se pak zgrudi nezaveden sam na tla. Veliki sledi krvavi na stopnicah so pričali, da je ranjen ubegli protivnik. Vendar je ta cela dogodba, kljubu policijskih zasledovanj, še temna, ter se niti ne ve, kje je zdaj ugrabljena gospa Peyronova.

* (Smrt s klobaso.) Tirolski kmet Jože Berneder v sv. Martinu je 19. m. m. na postni dan hotel skrivaj klobaso pojesti, pak je, najbrž da bi ga kdo ne videl, tako lakotno in hitro požiral, da se je zadavil in umrl. Zdravnika nij bilo blizu, navzočnih pa nij nobeden vedel pomagati revežu.

* (Snega) je letos v Srbiji in Banatu zadnje dni tako na debelo palo, da ne pomijajo o tem času takega.

* (Bazaine), znani obsojeni in iz ječe ubegli francozki maršal, ki je Metz Nemcem izdal, prišel je bil v Španijo v Santander. Tam naseljeni Francozi so mu napravili mačjo muziko, da je brž pete odnesel.

* (Strahovita vožnja po železnici.) Mnogo večjim časnikom se iz Marselje na Francoskem piše o dogodku, katerega žalosten junak nosi slovensko ime, ki je žalibog tudi lastnina nekih renegatov. — V kupeji družega razreda na železnici ne daleč od Marselje se je vozil g. Trono de Bouchoni s svojo vsakinja gospodično Reynald de la Baraise. Zraven njih je sedel nek mlad 26 let star človek, grd in neprijazen. Ker nijsta hotela z njim voziti se, preselita se na prvi štaciji v drug kupéj. Ali oni neznanec gre za njima in se vade njim nasproti. Ko mu rečeta, da ne marata zanj, pravi on, da se pelje v katerem vagonu hoče in da mu nema nihče nič ukazovati. Predno sta mogla konduktérja poklicati, se

vlak odpelje. Tujec precej skoči po konci in sili gospodično, da bi pila iz neke steklenice. Gospodična od straha zavpije in se stisne nazaj. Tujec vrže steklenico skozi okno, pa prime gospodično urno za verižico. Ona odpre vrata in hoče na vnanjo desko skočiti. Tu jo tujec prijemlje, a gospod Bouchoni skoči vanj, in gospodična mej tem stopi na desko, po kateri konduktar hodi. Urno verižico jej je bil vendar odtrgal in skozi okno vrge. Mej tem ko ona na pomoč vpije, tujec davi v kupeji gospoda in mu vzame uro in denarnico. Konduktar vendar opazi in čuje, da se nekaj godi, vstavi vlak in ko vlomijo v vagon, je bil davljeni gospod uže v nezavesti. Morilec vpije: „prvi, ki me prime, bo ubit“. Vendar se je posrečilo zvezati ga. V zaporu se vede kakor blazen, kar najbrž tudi je. Pri preiskavi so zvedeli, da se piše Josip Zupan, in je 26. let star. Drugo se sedaj preiskuje.

* (Ženska izreja.) To vprašanje odgovarja nekov ljudski prijatelj v nekem ogerskem listu tako-le: „Preskrbite jim izborna šolska odgoja. Učite je prati, žegljati, nogovnice plesti, gumbje prišivati, izgotavljati si svojo lastno obleko, ter redno srajco. Vadite je kruh peči, ker dobra kuhinja ne potrebuje lekarne. Učite je, da ima 1 gld. sto krajcarjev in da le isti dobro gospodarji, ki manj izdaje, kakor ima dohodkov, in da vsi, ki več izdajejo morajo obožati. Povedite jim, da plačano krilo od katuna boljje pristojno, nego svilen pa še neplačano. Razložite jim, da je okroglo, polno obličje več vredno, nego pideset blelih krasotice. Navadite je nositi dobre in močne črevlje. Učite je kupovati in računati, in se li račun tudi vjema. Povedite jim, da morejo božjo podobo s trdim prepasovanjem le pokvariti. Pojasnite in učite je priprosto, zdrav človeški razum, samozavest, samopomoč in delavnost. Učite je, da pošten rokodelc z zavihanimi rokavi in predpasnikom, a brez živinarja v žepu več velja, nego cela kopa elegantno oblečenih postopačev. Vadite je v delu na vrtu, in radosti proste in slobodne prirode. Učite je, če imate za to premoženje, tudi v godbi, maleriji in vseh umetnij, mislite pa pri tem, da so to le postranske reči. Razložite jim, da je hoditi boljje, nego voziti se na sprehod in da so divje, poljske rožice kaj krasne, za onega, ki je vestno opazuje. Učite je navideznost zaničevati, in da se mora baš tako tudi misliti, reče li kdo da ali ne. Raztolmačite in dokazite jim, da zakonska sreča nij odvisna in se ne

ravna niti po vnajnosti, niti od moževega premoženja, nego le od njegovega značaja. Če ste jim tedaj to dopovedali, a one to razumele, potem jim pak dovolite, ko pride čas, da se omože; pot svojo bodo uže same našle.

* (Pericam v opomin.) V Chrudimu je umrla 7. m. m. mesarica gospa Kecinova nenavadne smrti. Urezala se je bila v palec in se ne brigala dalje za to, ter prala perilo in štirka; štirki je prilila še nekoliko plave šmolke. Palec jej je vsled tega otekel, kri je bila ostrupljena in v malo dneh je reva umrla.

* (Požar v Aleksandriji.) Iz Aleksandrije v Egiptu se poroča, da je v vladnem magacinu, kjer je bila velika zaloga cukra in pavole, ogenj nastal. Škode je pol milijona.

* (Lep testament.) V Trstu je umrl 22. m. m. bogat plemenitaš Konst. v. Reyer lastnik veliko trgovinske firme Reyer & Schlik ki si je s svojo marljivostjo in talentom v teku let pridobil veliko premoženje. On je bil izgled prave državljanske kreposti, v dokaz tega navajamo tu njegov testament: g. Reinelta, stričnika in prvega knjigovodjo je ustanovil za univerzalnega dediča. Vnukinja njegova dobi 400.000 gld., njeni otroci skupaj 250.000 gld. Baron Reyer 300.000 gld. Vitez v. Alber 40.000 gld., načelnik dunajske firme Reyrove, g. Winter 150.000 gld., ter uradniki te firme vsak po 30.000 gld. Uradniki tržaške firme gosp. Graberg dobi 40.000 gld., g. Rupnik 30.000 gld., g. Jeanrenaud 30.000 gld. in g. Vieten 20.000 gld. Mestnej sirotišnici je zapustil 100.000 gld. vrhu tega se razdeli v dan pogreba 2000 gld. mej berače, vsakemu po 1 gld., in 14 dnij pozneje 10.000 gld. mej revne rodovine, ki so dobrega avstrijskega mišljenja. Tržaška trg. zbornica je prejela 100.000 gld., ki naj se razdele mej uboge trgovce pravega avstrijskega mišljenja. Dunajskim revnim je 1500 gld. podelil in vrhu tega mnoge cerkve bogato obdaril. Pri fari sv. Antona je založil za župnika ustanovo v znesku 10.000 gld., revnim duhovnikom tržaške okolice je podaril 2000 gld., za vzdrževanje tičev, psov in konj v svojej hiši je ustanovil znesek 30.000 gld., mnogo in bogato se je v oporoki spomnil rodovin Millesi, Reyer in Edlman, — dalje hišnih in rodovinskih blapcev in dekel, ki celo nekateri dobedo po 20.000 gld.

* (Dober pešec.) V Parizu je sedaj nek Holanec, katerega občudujejo zavoljo

tęga, ker je posebno biter in neutrudljiv v hoji. Star je 34 let in je uęe Japan in Kino in Ameriko pretekęl. Pred štirimi meseci je peš prišel iz Amsterdama v Pariz. Hodil je nepretręoma deset dnij, vsak dan trinajst ur in je jedel le mejpotoma. Sedaj hoęe v Rusijo peš koračiti.

* (Bik izkopal zaklad.) V Starkoču blizu Belega Podola na Češkem ima kmet J. Chadraba bika švicarskega plemena, ki je s svojimi rogovi odkril velik zaklad. Ko si je namreč bik blizu žleba ob trdi zid drgnil roęove, naredil je lukno v zidu, iz katere so naenkrat se jeli vsipati v žleb cekini. Dekla, to videča pobere pest tega „rumenega lišpa“ ter nese gospodarju, ki sam začetkom nij hotel verjeti čudęžu. Ko so pa našli cel pisler tacių okroglih, starih cekinų, verjeli so še le vsi, da je zaklad resničen in sicer najbrę zazidan v tridesetletnej vojski, torej pred več ko 250 leti.

* (Oprošćenje političnega ubijalca.) V Lvvu se je 23. m. m. obravnavala senzacionalna pravda. Poljski emigrant Stępkovsky namreč je bil ob svojem času obdolęen, da je vodjo ruskih nih listų, glasovitega Nečajeva ovadil ruski vladi, ter izročil v Čirihu ruskim agentom, zaradi tega je bil od nečega čęstnega sodstva, ki so ga zaloęila politična društva prognanių Poljakų v Czuhu, obsojen k smrti. Ubiti bi ga bil moral poljski emigrant Sařyasky, ki je res Stępkovskega v Brnu zasledil, ter z revolverjem strelil trikrat na njega, ali ga nij zadel. Sařyasky je potem pobegnil v Galicijo, kjer so ga prijeli vsled Stępkovskega ovade in postavili pred sodišęe zaradi zločina poskušaneęa zavratnega umora. Porotniki lvovski so ga pa spoznali pri konęeņej obravnavi z 7 glasovi proti 5 glasovi za — nekriveęa.

* (Ukradene obligacije.) V Günsu na Ogerskem je 6. m. m. po noči nekdo ukręl vdovi ranocelnika R. Hirtenhubroveę 9 obligacij v cenı 9000 gld. Sumljiv je tega krađeęa lejtuant Kamilo Slavik iz Osjeka, ki je takoj po tatvini izginil iz one hiše kakor pravijo na Dunaj.

* (Konjsko męso.) Dunajčanje so se močno navadili konjsko męso jesti. Zadnje tri mesece leta 1874 je bilo na Dunaji 1241 konj zaklanių in pojedenių in sicer v oktobru 380, v novembru 453 in v decembru 408 konj.

* (Kako dobro slanino dobivati.) Vzemı 32 delų soli in 1 del salpetra, dobro

zmešaj, pleče ali gnjat dobro osoli s tem, potrosi potlej z otrobi, pšeničnimi ali rženimi, zavij pleče v papir in obesi v dimnik, pa ne bo žoltavo in męso se ne bo preveč osušilo.

* (Loterija.) Tist dan, ko je tręaški škof umrl, so stare babice in razni drugi loterijski patronje v Trstu tako stęvili „na škofa in njegove numere“, da je en dan 50.000 gold. vstavljeno bilo, a ne eden nij niti ene številke zadel, — piše se iz Trsta. Kedaj bo država uęe odpravila malo loterijo?

* (V vinskem kletu) je 11. m. m. v Stejavnici, okraj Jaška, na Hrvatskem se vnel ogenj v kletu tamošnjega posestnika Mate Gušića vsled njegove vlastne krivde, ker je tudi v pijanosti zgorel sam v njem. Škoda iznaša 400 gld.

* (Umor.) Meę dvema kmetoma Jurijem Bartom in Jurijem Flekensteinom, je 7. m. m. nastal na grof Pejačevićę pusti Golubinač v Slavoniji zaradi tabakoveęa męhurja velik prepir, ki se je končal s tepeęom; s teęo so ju navzoćni kmetje spravili na razen. Ali demov se vračajoći Flekenstein je bil zavratno napaden od Barta, ki je prveęa blizu neke štale tako dvakrat udaril po glavi z gnojnimi vilami, da je Flekenstein še tisto noć umrl, ter zapustil 6 nepreskrbljenih otrok. Morilca so uęe drugi dan zaprli.

* (Živinska kuga na Hrvatskem in v Slavoniji) razsaja vsled poročil od 15. m. m. še v sledećih krajih: v Čvetkoviću in Brezniku, v zagrebškem okraji, v Ladi-slavu in Gjurjicu v belovarskem okraji, dalje v Zganišću, v krięevskem okraji, v Mirkopolji, v rieškem okraji, v Černiku in Šumetljici v poęeganskem; v Vojvodini se nahaja: v Bogićevacu, Medarcu, Mačkovecu, Dragaliću, Dolini, Orebiću in Svinjarih v Novogradsćanskem mejnem obroęji.

Tręne cene

v Ljubljani 27. februarja t. l.

Pšenica 5 gld. 10 kr.; — reę 3 gld. 60 kr.; — ječmen 3 gld. — kr.; — oves 2 gld. 10 kr.; — ajda 3 gld. — kr.; — prosć 3 gld. 10 kr.; — koruza 3 gold. 20 kr.; krompir 2 gld. 50 kr.; — fięol 5 gld. 40 kr.; masla funt — gld. 53 kr.; — mast — gld. 50 kr.; — špeh frišen — gld. 36 kr.; — špeh povojen — gold. 42 kr.; jajce po 2 kr.; — mleka bokal 10 kr.; govednine funt 23 kr.; — teletnine funt 25 kr.; svinjsko męso, funt 29 kr. — sena cent 1 gld. 35 kr.; — slame cent 1 gold. — kr.; — drva trda 7 gld. — kr.; — mehka 5 gld. — kr.

Loterijne srečke.

V Trstu 14. febr.: 1. 23. 51. 83. 88.